



gemeente
Het Hogeland

Voortgangs- rapportage PvA jeugdhulp

GEMEENTE HET HOGELAND

Eerste voortgangsrapportage PvA jeugdhulp
December 2019

Inhoudsopgave

Inhoud

Inleiding	2
Maatregelen Plan van Aanpak 2019 extra investering	2
Maatregel 1a: Verdere uitrol Ondersteuners Jeugd en Gezin	2
Maatregel 1b: Versterken relatie met voorliggend veld	3
Maatregel 1d: onderzoek en ontwikkeling innovatieve vormen van ambulante jeugdhulp....	4
Maatregel 2b: Onderwijs-zorgarrangementen ontwikkelen	5
Maatregel 4b: Ontwikkelen activiteiten om gezamenlijk ouderschap te versterken	6
Maatregelen Plan van Aanpak 2019 reguliere werkzaamheden	7
Maatregel 1e: maandelijkse analyse verschillende databestanden	7
Maatregel 2a: Bestuurlijke overleggen instellen met het primair en voortgezet onderwijs....	7
Maatregel 2d: Actualiseren handreiking 18-/18+	8
Maatregel 3a: De gemeente zorgt voor optimale ondersteuning van pleegouders	9
Maatregel 3c: aanpakken specifieke problematiek	10
Maatregel 4a: Ketensamenwerking crisishulp optimaliseren	11
Maatregel 5a: Verschillende acties om registratie te verbeteren	12
Maatregel 5b: We werken via de Omgekeerde Toets	13
Maatregelen Plan van Aanpak 2020 e.v. extra investering	13
Projectstructuur	13

Inleiding

In april 2019 heeft het college maatregelen uit het Plan van Aanpak Jeugdhulp vastgesteld. Doel van de maatregelen is de financiële tekorten terug te dringen en om de transformatiedoelstellingen van de jeugdwet te realiseren. Afgesproken is dat er periodiek een voortgangsrapportage wordt aangeboden aan de directie en wethouder. Periodiek, in de reguliere verantwoordingscyclus worden college en raad op de hoogte gehouden van de voortgang.

Dit is de eerste voortgangsrapportage sinds het vaststellen van de maatregelen. Uitgangspunt voor het format is de manier waarop de maatregelen in het Plan van Aanpak zijn vastgesteld. Waar de cellen grijs zijn is dit overgenomen uit het Plan van Aanpak. De groene cellen beschrijft de huidige stand van zaken.

Hieronder staan eerst een overzicht van de voortgang van de maatregelen.

Maatregel	Groen	Oranje	Rood	Financieel / evt. verklaring
1a Uitrol OJG		X		Door vertraging uitrol duurt het langer voordat de investering rendeert
1b Voorliggend veld		X		Planning preventieagenda loopt weliswaar achter op schema, maar er zijn verschillende projecten opgestart.
1d Onderzoek ambulante kosten	X			Planning ligt op schema.
2b Onderwijs-zorgarrangementen		X		Planning iets vertraagd.
4b Versterken gezamenlijk ouderschap		X		Inventarisatie gereed, uitvoering plan moet nog beginnen.
1e analyse databestanden	X			
2a Bestuurlijke overleggen onderwijs		X		Eerste overleggen zijn geweest, nu moeten plannen uitgevoerd worden.
2d Actualiseren handreiking 18-/18+	X			
3a Pleegouders optimaal ondersteunen		X		Nog geen concrete voorstellen voor uitvoering
3c Aanpakken specifieke problematiek		X		Aan een definitief projectplan inclusief planning wordt gewerkt.
4a Ketensamenwerking crisishulp optimaliseren		X		Plannen zijn gemaakt, maar financiële consequenties voor gemeenten zijn nog niet duidelijk.
5a Acties verbeteren registraties		X		Uitvoering koppeling systemen is on hold gezet i.v.m. onzekerheden uitkomst nieuw aanbestedingstraject voor ICT systemen van RIGG
5b Omgekeerde Toets		X		Planning om medewerkers in 2019 te scholen is niet gehaald. Is doorgeschoven naar 2020.

Maatregelen Plan van Aanpak 2019 extra investering

Vraagstuk: een betere toegang tot jeugdhulp voor jeugdigen en gezinnen	
Maatregel 1a: Verdere uitrol Ondersteuners Jeugd en Gezin	
Doel	Het verminderen van onnodige huisartsen-verwijzingen naar specialistische jeugdhulp.
Doelgroep	Jeugdigen die via huisartsen worden verwezen. Totale verwijzingen 2018 in budget: € 2,23 mln, totaal aantal jeugdigen: 833 (peildatum dec. 2018)
Effecten / opbrengsten	Financieel: er is nu een pilot OJG gaande. De evaluatie wordt o.a. geschreven op basis van een maatschappelijke businesscase. Maatschappelijk: meer gezinnen die via 1 gezin 1 plan geholpen kunnen worden.
Meetbare resultaten	<ul style="list-style-type: none"> - minder rechtstreekse verwijzingen van huisartsen naar jeugdhulpinstellingen - Inwoners worden sneller en nabijer geholpen - Betere verbinding tussen huisartsen en het Sociale Team
Investing	Incidentele investering 2019: € 140.000. Structurele investering voor aanstellen OJG'ers: € 320.000. Benodigde beleids capaciteit in Q3 en Q4 2019: 16 uur per week. Vanaf 2020: 4 uur per week.
Planning	<ul style="list-style-type: none"> • Q2 2019: evaluatie OJG in college • Q2 2019: formaliseren contract Molendrift huidige OJG'ers • Q3 2019: start gesprekken alle overige huisartsen • Q3 2019: start gesprekken Molendrift / andere aanbieders • Q4 2019: maken afspraken en formaliseren afspraken • Q4 2019: afstemming over monitoring (wat willen we weten?) • Q4 2019: start overige OJG'ers • Q3 2020: tussenevaluatie • Q1 2021: eindevaluatie en vervolg
Dekking	Huidige OJG'ers: € 80.000 (bestaande middelen) Uitrol OJG'ers: € 240.000,- structureel opgenomen in begroting 2020.
Opmerkingen	
Stand van zaken december 2019	<p>Huidige OJG'ers</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evaluatie is in college geweest • Contract Molendrift wordt laatste hand aan gelegd • formaliseren huidig contract enige vertraging (geen invloed op werkzaamheden) <p>Uitrol OJG'ers</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gesprekken overige huisartsen zijn gestart in Q3. Kost veel tijd om gesprekken te plannen. • Aanbesteding nieuwe OJG'ers nog niet gestart • Gesprekken huisartsen zijn gaande. • planning om in Q4 2019 te starten wordt niet gehaald. • Op z'n vroegst start overige OJG'ers Q3 2020
Financiële stand van zaken	<ul style="list-style-type: none"> • Alleen de verplichtingen voor de huidige OJG'ers worden op dit moment geformaliseerd. Kosten hiervan zijn € 80.000,- voor de periode 2019-2022. • Doordat uitrol niet volgens planning wordt gehaald, duurt het ook langer

voordat de investering financieel rendeert.

Vraagstuk: een betere toegang tot jeugdhulp voor jeugdigen en gezinnen

Maatregel 1b: Versterken relatie met voorliggend veld¹

Doel	Opstellen en uitvoeren Preventieagenda De preventieagenda heeft deze doelen: <ul style="list-style-type: none"> - Acties om te de-medicaliseren en normaliseren van problematiek - Sneller kunnen afschalen - ST is herkenbaar voor voorliggend veld om preventief betrokken te worden
Doelgroep	T/m december 2018 hebben er 1357 jeugdigen een jeugdhulpvoorziening in natura ontvangen in 2018. Dit is 13,6% van het totaal aantal jeugdigen in onze gemeente. Jeugdigen die (alleen) via Mensenwerk Hogeland en de GGD ondersteund zijn, vallen hier nog buiten. De kosten hiervan zijn naar verwachting meer dan € 11 mln. Maatregelen gericht op het afschalen en normaliseren van problematiek betreft in principe al deze jeugdigen. Acties gericht op preventie betreffen jongeren die nog niet in jeugdhulp zitten.
Effecten / opbrengsten	De-medicaliseren en normaliseren van jeugdhulpproblematiek, en voorkomen dat jeugdigen gebruik hoeven maken van jeugdhulpproducten.
Meetbare resultaten	Een plan met concrete acties om preventieactiviteiten uit te voeren.
Investering	Financieel: activiteiten kunnen binnen bestaande preventiemiddelen uitgevoerd worden Benodigde beleids capaciteit binnen reguliere werkzaamheden Benodigde capaciteit uitvoering: 8 uur per week, 0,22 fte, structureel
Planning	Q2 2019: werven capaciteit uitvoering Q3 2019: start projectgroep, opstellen preventieagenda Q4 2019: preventieagenda gereed Q1 2020: start uitvoering preventieagenda Q3 2020: tussenevaluatie Q2 2021: eindevaluatie en vervolg
Dekking	Capaciteit uitvoering en projectgeld om activiteiten uit te voeren: bestaande preventiebudgetten.
Opmerkingen	Van belang is dat preventieagenda (Samenleving &) Sociaal Domein breed wordt opgesteld, in nauwe samenwerking met Mensenwerk Hogeland, de GGD, en onze dorpencoördinatoren. Daarnaast kan dit prima worden uitgevoerd door iemand die ook voor 18+ preventietaken heeft. Dit project heeft een relatie met 2b, het ontwikkelen van onderwijs-zorgarrangementen. Preventie wordt ook onderdeel van de integrale zorgvisie. De preventieagenda die hier wordt uitgevoerd zijn acties die al langere tijd op de plank liggen, maar waar wegens gebrek aan capaciteit en middelen geen inzet op kon worden gepleegd. Zowel deze preventieagenda als het ontwikkelen van een nieuw preventiebeleid (als onderdeel van de zorgvisie) moeten hand in hand gaan.
Stand van zaken	• Projectgroep preventie gestart

¹ Voorliggend veld: hieronder valt onder meer: sportverenigingen, verloskundigenpraktijken, Uit de peer review tussen BMW, Westerkwartier en DAL kwam dit naar voren als belangrijkste aandachtspunt

december 2019	<ul style="list-style-type: none"> • Opleveren preventieagenda is vertraagd (van Q4 2019 naar Q2 2020). Het uitvoeren van de preventieagenda daarmee ook. • Door gemeente ingediende aanvraag project Kansrijke Start is gehonoreerd. Doel van dit project is om samenwerking te stimuleren van organisaties die de eerste 1000 dagen na geboorte betrokken zijn bij ouders en kinderen. Inmiddels zijn twee lokale bijeenkomsten geweest met o.a. jeugdverpleegkundigen, jeugdartsen, en verloskundigen uit de regio. • Voor de maatregelen Versterken voorliggend veld, Onderwijs-zorgarrangementen ontwikkelen en Ontwikkelen activiteiten gezamenlijk ouderschap zijn middelen beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn nog uit uitgegeven. De belangrijkste reden hiervan is de constatering dat er veel bestaande preventie activiteiten onvoldoende bekend zijn. Hier zijn verbeteracties op gezet. Na het opleveren van de preventieagenda wordt gekeken waar extra op ingezet moet worden. • Eén van de maatregelen is om een preventie conferentie te organiseren, in Q2 2020.
Financiële stand van zaken	Geen verplichtingen aangegaan.

Vraagstuk: Een betere toegang tot jeugdhulp voor jeugdigen en gezinnen	
Maatregel 1d: onderzoek en ontwikkeling innovatieve vormen van ambulante jeugdhulp	
Doel	In 2018 waren totale jeugdhulputgaven Zorg in Natura ongeveer € 12,5 mln. Dit is uitgeven aan ongeveer 55 producten. Aan vier ambulante begeleidingsproducten is € 3,4 mln uitgegeven. Aan dezelfde vier producten was in 2016 € 1,5 mln uitgegeven. Het doel is om inzicht te krijgen in de grote stijging van deze vier ambulante begeleidingsproducten. Deze producten hebben ook raakvlakken met bijvoorbeeld de basisondersteuning, preventieve activiteiten, de toegang en jeugdhulp in het onderwijs. Het onderzoek gaat over deze vier producten, maar de adviezen zullen daarom een variëteit aan onderwerpen beslaan.
Doelgroep	Jeugdigen en aanbieders van ambulante begeleidingsproducten.
Effecten / opbrengsten	<ul style="list-style-type: none"> • Een inhoudelijke analyse van de oorzaken van de enorme toename in uitgaven • Concrete adviezen om de uitgaven terug te dringen, met behoud van kwaliteit van de jeugdhulp
Meetbare resultaten	<ul style="list-style-type: none"> - Rapportage van de analyse en concrete adviezen om andere vormen van begeleiding te organiseren - Op basis van de adviezen nieuwe vormen van ambulante jeugdhulpproducten, wellicht in collectieve / algemene voorzieningen
Investering	€ 50.000,- voor onderzoek
Planning	Q2 2019: besluit gemeenteraad Q3 2019: uitbrengen offerteaanvraag en start onderzoek Q4 2019: oplevering rapportage Q1 2020: behandeling rapportage in college Q2 2020: bepalen vervolgstappen
Dekking	Incidenteel reserve sociaal domein 2019
Opmerkingen	Ambulante jeugdhulpproducten worden ook ingezet op scholen. Het heeft

	daarnaast een sterke relatie met preventie, en met de gevolgen van complexe echtscheidingen. Deze maatregel moet daarom in samenhang worden gezien met de maatregelen 1b en 2a en 4b.
Stand van zaken december 2019	Onderzoek is gestart, oplevering rapport in januari 2019. Bespreking uitkomsten in gemeenteraad op 19 maart 2020.
Financiële stand van zaken	Opdracht gegund ter waarde van € 36.250,- excl. btw. Adviezen zullen gaan over hoe jeugdhulp voor deze vier producten goedkoper te organiseren, met behoud van kwaliteit.

Vraagstuk: jeugdigen krijgen de kans zich positief te ontwikkelen	
Maatregel 2b: Onderwijs-zorgarrangementen ontwikkelen	
Doel	Samenhang en ondersteuning in hulp voor jeugdigen in het onderwijs realiseren.
Doelgroep	Schoolgaande jeugdigen die jeugdhulp ontvangen. Indicatie van het aantal jeugdigen dat jeugdhulp ontving in 2018: er zijn 1315 jeugdigen van de leeftijd 4 t/m 17 jaar.
Effecten / Opbrengsten	Maatschappelijk: jeugdigen die ondersteuning nodig hebben ondervinden geen hinder van financieringswijze. Financieel: het geoorloofd schoolverzuim is fors in onze regio. Op één VO school in onze regio zelfs 30% van alle leerlingen. Jeugdigen die thuis zitten stromen soms in bij dagbesteding.
Meetbare resultaten	<ul style="list-style-type: none"> - Een gebiedsgerichte aanpak om per sector (zowel PO als VO) slimmere, goedkopere jeugdhulp in te zetten.
Investing	Benodigde capaciteit uitvoering: 8 uur per week, 0,22 fte structureel
Planning	Q1 2019: voorbereidende gesprekken starten met Mensenwerk Hogeland, Sociaal Team en GGD, o.b.v. eerdere gesprekken. Q2 2019: uitwerken afspraken gemaakt tijdens versnellingsessie Q3 2019: afronden en formaliseren projectplannen. Q4 2019: start uitvoering Q2 2020: tussenevaluatie Q4 2020: eindevaluatie
Dekking	Structureel: bestaande middelen
Opmerkingen	<ul style="list-style-type: none"> - Tijdens de versnellingsessies om de Transformatieagenda te concretiseren was jeugdhulp in en om school het belangrijkste thema. Hierbij was ook Mensenwerk Hogeland betrokken. Daarnaast is dit vanuit het Kennisplatform Kindcentra Noord-Groningen een aandachtspunt. - De versnellingsessie is gebruikt om de aanvraag in te dienen bij het Transformatiefonds bij het ministerie. Het bedrag van € 1,2 mln. voor de jeugdzorgregio Groningen is in Q4 2018 toegekend. Regie hierbij ligt bij een programmamanager van de RIGG. Uitvoering van deze maatregel moet in afstemming zijn met programmaorganisatie. - In de uitwerking dient ook een verbinding te worden gelegd naar maatregel 1d (onderzoek sterke stijging ambulante producten). Reden is dat de verwachting is dat ambulante jeugdhulp ook vaak op scholen wordt ingezet.

Stand van zaken december 2019	<ul style="list-style-type: none"> • Mensenwerk Hogeland en GGD en VNN zijn bezig om een projectplan te maken om verbinding tussen deze organisaties en scholen te verbeteren. • Uitvoering projectplan iets verlaat door ziekte. Start uitvoering is Q1 2020 (i.p.v. geplande Q4 2019) • Met de Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs zijn de ondersteuningsroutes geactualiseerd. Provinciaal gelden op hoofdlijnen dezelfde afspraken; lokaal vult elke gemeente dit met haar onderwijsinstellingen in. Deze invulling zal het eerste half jaar van 2020 plaatsvinden. • Onderzocht wordt of er een aanvraag ingediend kan worden bij het Transformatiefonds voor de interne rebound. • Ook met het primair onderwijs zijn gesprekken gestart over het anders organiseren van jeugdhulp op scholen. • Immer lastige kwestie: is er sprake van jeugdhulp (verantwoordelijkheid gemeente) of van passend onderwijs (verantwoordelijkheid onderwijs)? Dit is een grijs gebied. Maatregel: enerzijds helder beschrijven afbakening en anderzijds met onderwijs accepteren <i>dat</i> er een grijs gebied is, en hiervoor de gezamenlijke verantwoordelijkheid te nemen.
Financiële stand van zaken	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een incidentele gemeentelijke bijdrage toegezegd van € 18.000 aan het starten van een interne rebound bij het Hogeland College. Doel hierbij is het zoeken naar intensievere vormen van samenwerking tussen onderwijs en gemeente. • Jeugdhulp in het onderwijs kan één van de oorzaken zijn van toegenomen uitgaven ambulante begeleiding. Het onderzoek dat nu wordt uitgevoerd zal ook over dit onderwerp adviseren.

Vraagstuk: jeugdigen beschermen als de ontwikkeling gevaar loopt

Maatregel 4b: Ontwikkelen activiteiten om gezamenlijk ouderschap te versterken

Doel	Verminderen aantal kinderen dat psychische problemen ondervindt n.a.v. een echtscheiding.
Doelgroep	Er zijn geen exacte cijfers in Hogeland-verband, maar er zijn wel landelijke cijfers. Bij benadering kan een schatting gemaakt worden van het aantal jeugdigen dat met een echtscheiding te maken heeft gehad. Landelijk strandt ongeveer één op de drie huwelijken. In ongeveer tien procent van de gevallen gebeurt dit nadat de kinderen het huis uit zijn. Een voorzichtige schatting is dat tussen de 2.000 en 3.000 jeugdigen in onze gemeente te maken heeft gekregen met scheiding. Dit is ongeveer 20-30% van het aantal kinderen in gemeente Het Hogeland.
Effecten / opbrengsten	Zowel landelijk als uit gesprekken met de uitvoering blijkt dat de gevolgen van een (complexe) echtscheiding groot zijn. Jeugdigen die met een complexe echtscheiding te maken hebben doen vaker een beroep op jeugdhulp. Des te eerder ouders in beeld zijn, des te eerder het proces waar nodig begeleid kan worden.
Meetbare resultaten	<ul style="list-style-type: none"> - Actielijnen uit rapport 'Scheiden en de kinderen dan?' worden uitgevoerd - Kennis en competenties binnen lokale teams zijn ontwikkeld over scheidingen en relaties - Onderzoek preventieve mogelijkheden voor hulp aan scheidingskinderen. - Voor kinderen in vechtscheidingssituaties zetten we dezelfde

	instrumenten in als bij overige onveiligheid <ul style="list-style-type: none"> - Ketenaafspraken zodat (potentiële) conflictscheidingen z.s.m. worden opgepakt door lokale teams - Mogelijkheid van een gemeentelijk scheidingsloket is onderzocht - Preventieve activiteiten gericht op het versterken van (gezamenlijk) ouderschap zijn ontwikkeld
Investering	Beleidsmatig: binnen bestaande uren Benodigde capaciteit uitvoering: 8 uur per week, 0,22 fte structureel Projectgeld om activiteiten uit te voeren: bestaande preventiebudgetten
Planning	Nader te bepalen. Kan onderdeel worden van gebiedsgerichte aanpak in onderwijs-zorgarrangementen.
Dekking	Structureel: bestaande budgetten.
Opmerkingen	Heeft een relatie met 1b (versterken voorliggend veld) en 2b (ontwikkeling onderwijs-zorgarrangementen). Is ook onderdeel van RIGG transformatieagenda.
Stand van zaken december 2019	<ul style="list-style-type: none"> • Er is lokaal geïnventariseerd welke invloed deze problematiek heeft op kinderen en op het jeugdhulpgebruik. Adviezen worden uitgewerkt en uitgevoerd in het eerste half jaar van 2020. • Aanvullend geldt dat er binnen sociale teams gewerkt wordt volgens de richtlijnen NJI, te vinden op http://richtlijnenjeugdhulp.nl/scheiding/ • Daarnaast is geïnvesteerd in scholing van casemanagers m.b.t. dit onderwerp.
Financiële stand van zaken	Er zijn geen verplichtingen aangegaan, behalve de scholing dat uit het reguliere opleidingsbudget gedekt is.

Maatregelen Plan van Aanpak 2019 reguliere werkzaamheden

Vraagstuk: Een betere toegang tot jeugdhulp voor jeugdigen en gezinnen	
Maatregel 1e: maandelijks analyse verschillende databestanden	
Doel	Snel trends en ontwikkelingen kunnen herkennen.
Doelgroep	Een groep jeugdigen waarbij een trendbreuk is in het gebruik van het aantal voorzieningen.
Effecten / opbrengsten	De opbrengst is dat er kennis wordt ontwikkeld om overschrijdingen eerder te signaleren.
Meetbare resultaten	<ul style="list-style-type: none"> - Maandelijks trendanalyse - Nulmeting en vervolgens elk half jaar een tussenmeting - Uitvoering, beleid, verwijzers en/of RIGG worden aandachtspunten meegegeven
Investering	Past binnen bestaande beleidscapaciteit.
Planning	Eens per maand periodiek, startend vanaf Q1 2019
Dekking	Past binnen reguliere uren.

Opmerkingen	-
Stand van zaken december 2019	Data analyse in het afgelopen half jaar is voornamelijk uitgevoerd op: <ul style="list-style-type: none"> - Inzicht in jeugdhulp gerelateerd aan onderwijs - Ter ondersteuning onderzoek ambulante kosten (maatregel 1d)
Financiële stand van zaken	Er zijn geen verplichtingen aangegaan.

Vraagstuk: jeugdigen krijgen de kans zich positief te ontwikkelen

Maatregel 2a: Bestuurlijke overleggen instellen met het primair en voortgezet onderwijs

Doel	Een lokale bestuurlijke overlegstructuur instellen tussen gemeente en onderwijs, om afspraken te maken over de besteding van middelen van passend onderwijs, jeugdzorg en het grijze gebied er tussen.
Doelgroep	De doelgroep zijn de schoolbesturen van de verschillende onderwijsorganisaties in onze regio.
Effecten / opbrengsten	<ul style="list-style-type: none"> • Passend onderwijs grenst aan de jeugdwet. Het is geen harde grens, maar vaak een grijs gebied. Zonder periodieke afstemming is de kans groter dat er onterecht gebruik wordt gemaakt van jeugdhulp. • De samenwerking met het onderwijs wordt met deze actie verbeterd, en er zijn meer gezinnen die via 1 gezin 1 plan geholpen kunnen worden.
Meetbare resultaten	<ul style="list-style-type: none"> - Afstemming over budgetten passend onderwijs en jeugdhulp - Een overlegstructuur waarin onderwijs en gemeente elkaar bestuurlijk gemakkelijk weten te vinden.
Investing	Binnen bestaande capaciteit
Planning	<ul style="list-style-type: none"> • Q1 2019: contact opnemen met scholen in zowel PO als VO, inclusief Samenwerkingsverband passend onderwijs en GGD. • Q2 2019: Overleg tussen gemeente en PO en gemeente en VO. Bij beide overleggen ook Samenwerkingsverband uitnodigen. Doel: kennismaken en maken procesafspraken. Bekrachtigen opdracht ontwikkelen nieuwe onderwijs-zorgarrangementen (uitwerken versnellingssessie, zie bijlage). • Q4 2019: vervolgoverleg.
Dekking	Binnen bestaande middelen.
Opmerkingen	Tijdens de versnellingssessies om de Transformatieagenda te concretiseren was jeugdhulp in en om school het belangrijkste thema.
Stand van zaken december 2019	<ul style="list-style-type: none"> • eerste Lokaal Educatieve Agenda (LEA) is geweest in Q2 2019 • met Samenwerkingsverband ambtelijke afspraken gemaakt over doorontwikkelen gezamenlijke thema's. • Met ADL gemeenten is een eerste ambtelijke verkenning voor organiseren gezamenlijke Regionaal Educatieve Agenda.

Financiële stand van zaken	Er zijn geen verplichtingen aangegaan.
-----------------------------------	--

Vraagstuk: jeugdigen krijgen de kans zich positief te ontwikkelen

Maatregel 2d: Actualiseren handreiking 18-/18+

Doel	Jeugdigen hebben zo min mogelijk last van de overgang naar 18 jaar wanneer ze hulp nodig hebben.
Doelgroep	Jeugdigen vanaf 16 jaar waarbij de verwachting is dat ze ook na hun 18 ^e een vorm van ondersteuning hebben. Indicatie van het aantal jeugdigen van 16 t/m 20 jaar dat jeugdhulp heeft ontvangen: 277. De kosten hiervan waren in 2018 ongeveer € 2,7 mln.
Effecten / opbrengsten	<ul style="list-style-type: none"> - Er wordt zo min mogelijk onterecht gebruik gemaakt van verlengde jeugdhulp - Er zijn goede afspraken tussen jeugd, wmo en participatie over de overgang 18-/18+ - Professionals krijgen de ruimte om indien nodig snel ondersteuning voor 18 jarigen te leveren.
Meetbare resultaten	<ul style="list-style-type: none"> - Er wordt gewerkt volgens de te actualiseren handreiking 18- / 18+ - Met Wierden en Borgen is verkend of jeugdigen zich al voor 18 jaar kunnen inschrijven - Met Participatie is verkend of administratieve lasten voor jongvolwassenen voor het aanvragen van bijzondere bijstand versoepeld kan worden.
Investing	Valt beleidsmatig en in de uitvoering binnen bestaande uren.
Planning	<ul style="list-style-type: none"> • Q1 2019: inventariseren welke onderdelen moeten worden aangepast • Q2 2019: overleg W&B over leeftijdsgrens en verkenning participatie over versoepeling regels bijzondere bijstand • Q2 2019: geactualiseerde handreiking 18-/18+ is opgesteld.
Dekking	Binnen bestaande middelen
Opmerkingen	
Stand van zaken december 2019	<ul style="list-style-type: none"> • Geactualiseerde handreiking is opgesteld. • Overleg W&B en verkenning participatie over versoepeling regels bijzondere bijstand moet nog plaatsvinden.
Financiële stand van zaken	Er zijn geen verplichtingen aangegaan.

Vraagstuk: kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien

Maatregel 3a: De gemeente zorgt voor optimale ondersteuning van pleegouders

Doel	Het zo optimaal ondersteunen van pleegouders, om zo het afbreukrisico (het risico dat pleegouders afhaken) te verkleinen.
-------------	---

Doelgroep	<p>Het aantal jeugdigen dat op grond van het woonplaatsbeginsel² in onze gemeente in pleegzorg zat, is 55 in 2018. Het aantal jeugdigen in pleegzorg daalt sinds enkele jaren. Er zijn enkele tientallen pleegouders in onze gemeente. Dit is niet één op één hetzelfde; als jeugdigen in een pleeggezin worden geplaatst hoeft dat niet in dezelfde gemeente te zijn. Andersom geldt dat pleegouders uit onze gemeente de zorg kunnen hebben voor jeugdigen uit andere gemeenten.</p> <p>We richten onze acties primair op de pleegouders die zorgen voor jeugdigen waar onze gemeente financieel voor verantwoordelijk is. Daarnaast delen we de opbrengsten met andere Groninger gemeenten.</p>
Effecten / opbrengsten	<p>Pleegouders zijn vrijwilligers die de zorg voor een kind op zich nemen. Door hen te ondersteunen wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan het zo gezinsgetrouw mogelijk op laten groeien van (vaak) kwetsbare jeugdigen. Daarnaast is pleegzorg in vergelijking met andere vormen van verblijf een goedkope vorm van ondersteuning. Als pleegouders afhaken en jeugdigen kunnen niet terecht in een ander pleeggezin, zorgt dat voor een toename van verblijfskosten.</p>
Meetbare resultaten	<ul style="list-style-type: none"> - GI's stemmen voor aanvraag jeugdhulp met Sociale Teams af - GI's hebben zicht op lokale jeugdhulpproducten - Alle verwijzers handelen via de richtlijn jeugdhulp en jeugdbescherming³ - Door samenwerking tussen lokale teams, pleegzorgaanbieders en jeugdbescherming worden (pleeg)ouders beter ondersteund en is het proces van perspectiefbepaling⁴ verbeterd - We zorgen er voor dat pleegouders zich beter ondersteund voelen door de pleegzorgaanbieder en/of gemeente
Investering	<p>Past binnen reguliere uren beleidscapaciteit</p> <p>Uitvoering: door meer en snellere verbinding tussen GI's en gemeente zal de druk op de uitvoering waarschijnlijk toenemen. Nog geen exact getal op te plakken van hoeveel.</p>
Planning	<ul style="list-style-type: none"> • Q1 2019: Intern werkproces aanvraag jeugdhulp door GI aangepast • Q2 2019: Beschrijven lokale jeugdhulpproducten en beschikbaar stellen aan jeugdhulpaanbieders • Q3 2019: Voorbereiding week van de pleegzorg. • Q4 2019: Week van de pleegzorg (30-10-19 t/m 06-11-2019)
Dekking	<p>Past (voorlopig) binnen huidig budget.</p>
Opmerkingen	<p>Om pleegouders zo optimaal mogelijk te ondersteunen is het contact met Gecertificeerde Instellingen en pleegzorgaanbieders van groot belang. Pleegzorgaanbieders (die we via de RIGG inkopen) zijn primair verantwoordelijk voor de ondersteuning aan pleegouders.</p> <p>Het ondersteunen van pleegouders is ook een onderdeel van de uitwerking van</p>

² Het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet regelt welke gemeente financieel verantwoordelijk is voor de jeugdhulp.

³ Zie richtlijnenjeugdhulp.nl

⁴ Perspectiefbepaling: dit houdt in dat er een besluit wordt genomen over de opvoedingssituatie die naar verwachting de meest stabiele en gedurende mogelijkheid biedt voor een kind om zich zo goed mogelijk te ontwikkelen.

	de regionale Transformatieagenda. Opbrengsten uit die werkgroep worden lokaal uitgerold. Planning hiervan is nog niet bekend. Dit plan is onderdeel van het regulier werkproces.
Stand van zaken december 2019	<ul style="list-style-type: none"> De gemeente Het Hogeland heeft de provinciale kick-off voor de week van de pleegzorg georganiseerd op 30 oktober. Daarnaast is ook het in kader van de week van de pleegzorg een bijeenkomst georganiseerd met de wethouder jeugd en de pleegouders in onze gemeente. De pleegouders hebben als dank en aanmoediging een cadeau van de gemeente ontvangen. Omdat pleegzorgplaatsingen door het hele land plaatsvinden zal ook de ondersteuning van pleegouders bovenregionaal moeten worden georganiseerd. Als Groninger gemeenten onderzoeken we de mogelijkheden om binnen de transformatieagenda een voorstel uit te werken om regionaal de mogelijkheden voor (financiële) ondersteuning van pleegouders uit te breiden. Dit initiatief wordt opgepakt door de gemeenten Groningen, Westerwolde, Stadskanaal en Het Hogeland
Financiële stand van zaken	Er zijn geen verplichtingen aangegaan.

Vraagstuk: kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien	
Maatregel 3c: aanpakken specifieke problematiek	
Doel	Aanbod verbeteren (L)VB doelgroep en psychische gedragsproblemen, en voldoende vervolgaanbod JH plus
Doelgroep	Er is nog geen inzicht in de grootte van deze specifieke doelgroep.
Effecten / opbrengsten	Nog te bepalen.
Meetbare resultaten	<ul style="list-style-type: none"> Aantal uitbehandelde jeugdigen onnodig in JH+ of andere klinische settingen is teruggebracht. Aantal overplaatsingen is teruggebracht Intensieve ambulante trajecten zijn versterkt en alternatieve verblijfsfuncties voor jeugdigen zonder perspectief terug naar huis zijn ontwikkeld. Op- en afschalingstrajecten zijn beschreven en beschikbaar. Verbeterd aanbod specifieke doelgroepen
Investing	Onderdeel Transformatieagenda Groninger Gemeenten. Vooralsnog geen rechtstreekse betrokkenheid van beleidsadviseurs in deze werkgroep. Wel betrokkenheid via programmastructuur.
Planning	Onderdeel Transformatieagenda RIGG. Start waarschijnlijk vanaf Q3 2019. Verdere planning nog niet bekend.
Kosten uitvoering	Nader te bepalen.
Opmerkingen	Onderdeel Transformatieagenda Groninger Gemeenten. Project is mede van belang omdat wanneer uitbehandelde jeugdigen in Jeugdhulp Plus niet kunnen doorstromen, dit een grote kostenpost is (naast de inhoudelijke nadelen).
Stand van zaken december 2019	Aan een definitief projectplan inclusief planning wordt gewerkt. Daarnaast inventariseren RIGG en gemeenten op dit moment jongeren met zo'n specifieke hulpvraag dat hun residentiele plaatsing niet volledig passend is. Doel hiervan is het doorontwikkelen van het residentiele jeugdhulpaanbod.
Financiële stand	Er zijn geen verplichtingen aangegaan.

van zaken	
-----------	--

Vraagstuk: jeugdigen beschermen als de ontwikkeling gevaar loopt

Maatregel 4a: Ketensamenwerking crisishulp optimaliseren

Doel	Verminderen aantal kinderen dat in crisissituaties terecht komt.
Doelgroep	Het aantal jeugdigen dat met een crisissituatie te maken krijgt was 21 in 2016 en 27 in 2017. Uit de voorlopige cijfers uit 2018 blijkt dat het vorig jaar om 26 jeugdigen ging. De geschatte uitgaven in 2018 aan alleen crisisproducten zijn € 230K. Wordt er gekeken naar alle uitgaven aan jeugdhulpproducten die deze jeugdigen voor, tijdens of na de crisis hebben gekregen, dan ligt dat op ongeveer € 700K in 2018. Gemiddeld is de uitgave per jeugdige die met een crisis te maken heeft € 27K, terwijl de gemiddelde uitgaven aan ZIN over het geheel in 2018 op ongeveer € 8K ligt.
Effecten / opbrengsten	Financieel: wanneer er minder crises zijn, zijn de kosten voor de betreffende ook lager. Op dit moment is het erg lastig te zeggen wat de verwachte financiële opbrengst is van het uitvoeren van deze maatregel. Maatschappelijk: Langdurige verwaarlozing vanaf jonge leeftijd heeft ingrijpende effecten op de (hersens)ontwikkeling van kinderen.
Meetbare resultaten	<ul style="list-style-type: none"> - Professionals herkennen een acute crisissituatie - De crisishulpverlening is in staat om de kinderen steeds sneller terug te leiden naar reguliere jeugdhulp - Crisis worden direct gemeld bij een centraal ingericht meldpunt - Betrokken jeugdhulpaanbieders hebben een gezamenlijk instrument ontwikkeld voor triage - Het traject crisishulp is verkort
Investering	Wordt samen met de Groninger gemeenten in de Transformatieagenda opgepakt. Vooralsnog beleidsmatig op de achtergrond volgen van deze ontwikkelingen. Uitvoering: vooralsnog geen extra kosten, is onderdeel reguliere werkzaamheden.
Planning	Volgt
Dekking	N.v.t.
Opmerkingen	Het voorkomen en het omgaan met crises is onderdeel van de huidige werkwijze van Sociale Teams.
Stand van zaken december 2019	De RIGG, de Groninger gemeenten en enkele zorgaanbieders werken samen om een integrale crisisdienst voor Spoed voor Jeugd te realiseren. Het SOO en het DB-PG&Z heeft ingestemd met de business-case. De planning is dat deze nieuwe structuur op 1 juli 2020 functioneert. Door de grote onderlinge afhankelijkheid is het noodzakelijk om dit traject gezamenlijk te doorlopen. In december 2019 is gestart met het vormen van een werkgroep om de risicoparagraaf uit te werken. Deze werkgroep bestaat uit medewerkers van de Groninger gemeenten, de RIGG en de zorgaanbieders.
Financiële stand van zaken	Het SOO en het DB-PG&Z heeft ingestemd met de voortgang van de ontwikkeling van deze nieuwe crisisopvang. De financiële consequenties worden

	uitgewerkt in de risicoparagraaf en zijn nu nog niet geheel duidelijk. De nieuwe werkwijze zal financiële consequenties hebben voor de eerste paar jaren. De verwachting is dat deze investering op langere termijn een bezuiniging oplevert.
--	---

Vraagstuk: Optimaliseren randvoorwaarden	
Maatregel 5a: Verschillende acties om registratie te verbeteren	
Doel	Optimalisering registratieprocessen
Effecten / opbrengsten	O.a. verbetering monitoringsmogelijkheden en minder uitvoeringskosten in onze backoffice.
Meetbare resultaten	<ul style="list-style-type: none"> - GGD medewerkers registreren in I-Samenleving - Twee backofficesystemen worden gekoppeld
Investering	N.v.t.
Planning	Aan het koppelen van de twee backofficesystemen wordt gewerkt door de RIGG. Het vervolgens laten uitfasen van één van de backofficesystemen vindt in de loop van 2019 plaats.
Dekking	N.v.t.
Opmerkingen	
Stand van zaken december 2019	<p>GGD medewerkers registreren in I-samenleving: I.v.m. privacyrichtlijnen is de werkwijze aangepast. I-samenleving wordt alleen gebruikt indien er jeugdhulp wordt ingezet en/of er een veiligheidsvraagstuk speelt. Als er een vraag via het Aanmeld en Intaketeam komt die voor de GGD bestemd is, wordt er in I-Samenleving alleen melding gemaakt naar wie is doorverwezen.</p> <p>Twee backofficesystemen: Er is een eventuele koppeling mogelijk tussen de applicaties van Centric en PinkRoccade. Dit vraagt echter een financiële investering. De uitvoering is “on hold” gezet om twee redenen: 1. Zolang geen definitief besluit is over de verlenging van de samenwerking met de RIGG is besloten om dit traject af te wachten; 2. Inmiddels is de vraag of Groningen de samenwerking met Centric voortzet en dus de applicatie Suite4JZ blijft bestaan. Indien er een nieuwe inkoopprocedure door Groningen wordt opgestart kan het zijn dat Het Hogeland en Groningen straks beide PinkRoccade als softwareleverancier hebben. Een financiële investering in een koppeling tussen de twee softwaresystemen is daarom nu niet wenselijk.</p>
Financiële stand van zaken	Er zijn geen verplichtingen aangegaan.

Vraagstuk: Optimaliseren randvoorwaarden

Maatregel 5b: We werken via de Omgekeerde Toets	
Doel	Aan inwoners maatwerk leveren zonder willekeur, en recht doen aan de geest van wet- en regelgeving.
Effecten / opbrengsten	Professionals zijn beter toegerust om een integrale afweging te maken voor problemen van jeugdigen en gezinnen.
Meetbare resultaten	Grotere tevredenheid onder inwoners over de ingezette ondersteuning
Investing	Nader te bepalen
Planning	In 2019 wordt gestart met de training. Daarna zal de werkwijze geïmplementeerd worden.
Dekking	Binnen reguliere budgetten
Opmerkingen	
Stand van zaken december 2019	Training in 2019 is niet gegeven, wordt verplaatst naar 2020. Niet alleen voor casemanagers jeugd, maar Sociaal Domein breed. Overigens sturen teamcoaches medewerkers wel op het doel van de omgekeerde toets: Aan inwoners maatwerk leveren zonder willekeur, en recht doen aan de geest van wet- en regelgeving.
Financiële stand van zaken	Er zijn geen verplichtingen aangegaan.

Maatregelen Plan van Aanpak 2020 e.v. extra investering

Er zijn alleen acties uitgevoerd om de OJG uit te rollen. Zie hiervoor de stand van zaken bij maatregel 1a.

Projectstructuur

De projectstructuur gaat uit van een projectgroep die eens in de twee maanden bijeen komen. In de projectgroep zit een afvaardiging van de trekkers van de werkgroepen, de teamcoach van de backoffice, de teamcoach van de Sociale Teams, de controller sociaal domein en onze afgevaardigde in de stuurgroep implementatie actieplannen van de RIGG.

Voorzitter van de projectgroep is R. van Nuil. Ambtelijke opdrachtgever is L. van Geffen. Eens per twee maanden wordt de stand van zaken van de verschillende werkgroepen besproken. De voorzitter bespreekt deze stand van zaken vervolgens met de wethouder jeugd en de ambtelijk opdrachtgever op een regulier wethoudersoverleg, eventueel aangevuld met een trekker van één of meer werkgroepen.

Per onderwerp is er ook voor gekozen om vanuit de sociale team zogeheten aandachtsfunctionarissen in te stellen. Dit zijn professionals die zich naast hun reguliere werkzaamheden aandachtsfunctionarissen zijn in bijvoorbeeld preventie, (v)rechtscheidingen of het contact met gecertificeerde instellingen.

Overzicht maatregelen, trekkers, en werkgroepleden

Maatregel	Trekker	Betrokkenen
1a: OJG	A. van Dijk	R. van Nuil, Fon van Dusschoten

1b: Preventie	T. Willems	OT lid , aandachtsfunctionaris ST, M. van Leeuwen en E. Borger, G.J. Stulp
1c: Gezinnen meeste jh uitgaven	R. van Nuil	G.J. Stulp, OT lid, kwaliteitsmedewerker, nieuw aan te trekken casemanager
1d: Ambulante kosten	R. van Nuil	R. Bodewes, I. Adema, G.J. Stulp, G. Tanja.
1e: Maandelijkse analyse databestanden	G.J. Stulp / R. van Nuil	Afhankelijk van de uitkomsten
1f: JIM	Vacant, OT lid of beleidsadviseur	OT lid of beleidsadviseur, aandachtsfunctionaris preventie
2a en 2b: Onderwijs	R. van Nuil / A. Kamphof	A. van Dijk, aandachtsfunctionaris onderwijs, M. van Leeuwen en E. Borger
2c en 3b: Kamerbewoning en gezinsgetrouwe opvoedsituaties	Projectleider (vacant)	Beleidsadviseurs vastgoed, ruimtelijke ordening, OT lid
2d: Handreiking 18-/18+	J. de Boer (bestaande werkgroep)	Kwaliteitsmedewerkers wmo en jeugd, beleidsmedewerkers wmo, jeugd, participatie, OT lid, professionals participatie, wmo en jeugd
3a: Samenwerking pleegouders	I. Noordhof	OT lid, aandachtsfunctionaris GI's
3c: Verbeteren aanbod (L)VB + psychische gedragsproblemen	Onderdeel transformatiewerkgroep RIGG (wordt beleidsadviseur)	Via transformatiewerkgroep RIGG, (vooralsnog) geen betrokkenheid in werkgroep. Invloed via programmastructuur transformatieagenda.
4a: Ketensamenwerking crisishulp	onderdeel transformatiewerkgroep RIGG (beleidsadviseur)	Lid OT + aandachtsfunctionaris veiligheid / crisis
4b: Ontwikkelen preventieve activiteiten echtscheiding	T. Willems	Lid OT, M. van Leeuwen
5a en 5b: Randvoorwaarden	W. de Jong	Kwaliteitsmedewerker, OT lid en beleidsadviseur